

[Finansministeren.]

vil blive forrentet med mere end de 4 pct. p. a., hvormed opsparingsbeviserne forrentes.

Det er tanken, at der kun skal holdes åbent for denne konvertering i en vis periode, og den, som vælger ikke at benytte adgangen til konvertering, mens denne står åben, vil som nævnt få indfriet sit opsparingsbevis med påløbne renter om et år.

Det er min vurdering, at det tilbud om konvertering af den bundne opsparing, som regeringen ønsker at fremsætte, og som jeg ved det foreliggende forslag søger tingets bemyndigelse til, vil byde den enkelte sådanne fordele — jeg tænker på den kontante udbetaling af rentebeløbet — at en væsentlig del af den bundne opsparing vil søge konvertering og dermed mindske statens refinansieringsproblem.

I hvilket omfang folk vil afhænde de omsættelige statsobligationer, de får i hænde, er naturligvis et åbent spørgsmål, men det er mit håb, at en væsentlig del af dem ikke straks vil blive omsat, men vil forblive hos de pågældende som en frivillig opsparing og derved tjene til at konsolidere en væsentlig del af den hidtil bundne opsparing.

Idet jeg om enkeltheder tillader mig at henvise til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale det til det høje tings velvillige og hurtige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændring i lov om naturfredning.

Valgt blev: *Poul Hansen* (Svendborg), *Alsing Andersen*, *Chr. Christiansen*, *Ove Hansen*, *Waldemar Laursen*, *Mørk*, *Peter Ravn*, *Helge Larsen*, *Sandau*, *Jens Chr. Christensen*, *Vagn Bro*, *Henry Christensen*, *Foged*, *Sønderup*, *Carsten Raft*, *Erna Sørensen* og *Thestrup*.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om et levnedsmiddel-institut m. m.

Valgt blev: *Viola Nørlov*, *Chr. Christiansen*, *Boye Hansen*, *Poul Hansen* (Grenå), *Hjortnæs*, *Carl Petersen*, *Astrid Skjoldbo*, *Morten Larsen*, *Ayoë Herbøl*, *Henry Hansen*, *Marius Buhl*, *Per Federspiel*, *Kr. Juul*, *Ejner Kristensen*, *Poul Claussen*, *Hanne Budtz* og *Niels Ravn*.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om patenter.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1045, fremsættelsen i tidenden sp. 424).

Formanden: Sammen med denne sag foretages den næste sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ophævelse af krigs- og besættelsestidens midlertidige patentlovgivning.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1109, fremsættelsen i tidenden sp. 425).

Lovforslagene sættes til forhandling.

Lund Jensen: De foreslåede ændringer i den gældende patentlov er udelukkende dikteret af ønsket om at skabe dækning for patent- og varemærkedirektoratets forøgede udgifter.

Medens den nugældende lov indeholder bestemmelser om takster og gebyrer, der senest er ændret i 1953, foreslås det nu, at afgifterne tages ud af loven og at der gives handelsministeren bemyndigelse til administrativt at forhøje eller nedsætte taksterne, når det skønnes formålstjenligt for at opnå balance på patent- og varemærkedirektoratets regnskab.

På mit partis vegne kan jeg give tilslutning til lovforslaget, idet vi finder, at patent- og varemærkedirektoratets drift bør hvile i sig selv, og følgelig finder det urimeligt, at loven skal tages op til revision, hver gang tjenestemandslønningerne ændres eller der sker udsving i det almindelige prisniveau.

I det udkast til bekendtgørelse om de ændrede takster, der er optrykt som bilag til lovforslaget, og de dertil knyttede bemærkninger har den højtærede minister givet en redegørelse for de forhøjelser, han

[Lund Jensen.]

i den nuværende situation finder påkrævede for at skaffe dækning for den merudgift, de forhøjede tjenestemandslønninger påfører direktoratet, samt dækning af de forøgede omkostninger ved opførelse af en projekteret nybygning.

Da der er tale om ret væsentlige forhøjelser af de nugældende takster, vil jeg finde det naturligt, at vi får lejlighed til at drøfte disse ting i et udvalgt. For selv om der også efter lovforslaget åbnes en mulighed for at se bort fra indleveringsafgiften, når ansøgeren godtgør at være trængende, kan de forhøjede takster meget vel tænkes at virke generende for den opfinder, der måske har haft betydelige udgifter til fremstilling af sin opfindelse.

Jeg har ganske vist bemærket, at vore hjemlige takster selv efter forhøjelsen vil ligge lavere end de tilsvarende takster i Norge og navnlig i Sverige. I denne forbindelse kunne jeg ønske at spørge den højtærede handelsminister, om der foreligger resultater af de undersøgelser vedrørende et nordisk samarbejde på patentvæsenets område, der, så vidt jeg ved, har stået på i en årrække.

Så vidt jeg forstår, administreres patentvæsenet i fællesskab med varemærkevæsenet, og da vi senere på dagen skal behandle et forslag om ændring i varemærkeloven, hvorved ministeren søger en tilsvarende beføjelse vedrørende taksterne, ville jeg finde det rimeligt at betragte disse to områders økonomi under ét. Jeg har forstået, at det ikke er hensigten at foretage ændringer af varemærkeafgifterne før 1960, men trods dette synes jeg, at vi i udvalget må se på patent- og varemærkevæsenets regnskab som en helhed.

Med disse bemærkninger kan jeg anbefale det foreliggende forslag om ændring i patentloven til vedtagelse i det høje ting.

Jeg kan helt og fuldt tiltræde lovforslaget om ophævelse af krigs- og besættelsestidens midlertidige patentlovgivning. Så vidt jeg kan skønne, har denne ingen praktisk betydning mere. Dog vil jeg tro, at det bliver nødvendigt at indføre en længere afviklingsperiode end foreslået for at give patenthaverne en rimelig frist til at få igangværende patentrettigheder efter denne lovgivning ført over under den ordinære

patentlov, men også disse ting kan vi drøfte nærmere i udvalget.

Peter Larsen: Ligesom den foregående taler vil også jeg på venstres vegne give principiel tilslutning til den tanke, at patentvæsenet bør hvile i sig selv. Venstre har da også ved tidligere lejligheder, sidst i 1953, stemt for en ajourføring af satserne, men jeg synes, at der denne gang er tale om en meget stor stigning, en stigning fra 25 til 75 pct. af det nuværende niveau, som vel nok bør give anledning til nøjere overvejelse.

Den højtærede minister oplyser i sine bemærkninger til lovforslaget, at begrundelsen for disse forhøjelser dels er, at patent- og varemærkevæsenet påregner et underskud i indeværende finansår på ca. 77 000 kr., et beløb, som yderligere på grund af lønstigninger vil stige med ca. 200 000 kr., dels at man påtænker at opføre en nybygning til patent- og varemærkedirektoratet, som skulle koste omkring 2,4 mill. kr. Det sidste punkt, nemlig nybygningen, finder jeg på grundlag af de oplysninger, som ledsager lovforslaget, det lidt svært at tage stilling til på nuværende tidspunkt.

I bemærkningerne oplyser ministeren videre, at der ud over udnævnelse af 2 nye medlemmer af patentkommissionen ikke har fundet nogen udvidelse sted af medarbejdernes antal, og spørgsmålet er så, om det er i den forventede stigning i patentansøgningernes antal, man skal finde begrundelsen for den nybygning, man påtænker snart at opføre. Det er muligt, vi på dette område i udvalget kan få nærmere klarhed.

Et andet spørgsmål er, om det ikke kan tænkes, at disse forhøjede afgifter vil afholde en del patentansøgninger fra at komme frem og således bevirke, at der ikke bliver behov for at bygge så meget, som man ellers regner med.

Det kunne i denne forbindelse være ganske interessant at få klarhed over — hvad skal vi sige — den mere sociale side af sagen: fra hvem kommer disse patentansøgninger? Kommer de fra de store virksomheder, som har specielle folk til at foretage den tekniske forskningsvirksomhed, kommer de fra store virksomheder, som er bygget op på grundlag af andres opfindelser, og som har tilrettelagt deres produktion i fortsættelse

[Peter Larsen.]

af dem, kommer de fra små virksomheder med de mere udprægede brugsopfindelser, eller kommer ansøgningerne fra den såkaldte private mand, ham, der i mange tilfælde gør de små opfindelser og som følge af sin stilling meget tit ofrer store beløb på at fremstille den genstand, der skal tages patent på? På ham må den store udgiftstigning efter min opfattelse virke lidt urimelig.

Drøftelsen af disse enkeltheder hører måske mere hjemme i udvalget, men jeg har gerne villet pege på dem allerede nu, for at vi kunne få klarhed over disse forhold i forbindelse med de foreslåede store stigninger i afgifterne.

Endvidere er der et spørgsmål, som for mig at se har relation til den varemærkelov, der kommer til behandling senere i dag, og som også den sidste ærede ordfører var inde på, nemlig forholdet mellem patentafgifterne og varemærkeafgifterne. Disse afgifter skal i fællesskab kunne dække forrentning og afskrivning såvel af den nuværende bygning som af den projekterede tilbygning. I bemærkningerne til lovforslaget står der, at patent- og varemærkevæsenets underskud i indeværende finansår som allerede nævnt er budgetteret til 270 000 kr., men hvis lovforslaget vedtages, forventes der en merindtægt på 580 000 kr. Det vil sige, at de foreslåede takster bevirker, at der skulle blive et overskud på 300 000 kr. til forrentning og afskrivning af bygningerne. Indtil vi får klarhed over, hvor stort et beløb varemærkeafgifterne vil indbringe, og hvor stor deres andel i denne afskrivning og forrentning af bygningerne vil blive, forekommer det mig, at det er en uforholdsmæssig stor del, der er lagt over på patenterne. Men også dette spørgsmål regner jeg med at få nærmere belyst i udvalget. Der står ikke noget i bemærkningerne om disse ting.

Endelig vil jeg gerne stille den højtærede handelsminister et spørgsmål om den nordiske patentlovgivning: hvor langt er man kommet i overvejelserne vedrørende dette problem? Vi ved, at betænkningen kom i 1952, og jeg synes, det kunne have en vis interesse nu, hvor der er tale om så store afgiftsforhøjelser, at få oplyst, om man fra regeringens side påtænker at tage et ini-

tiativ i så henseende. Når jeg rejser dette spørgsmål, er det ikke alene af hensyn til selve den nordiske tanke, men også fordi der i betænkningen peges på, at man sandsynligvis kan regne med, at en fællesnordisk lovgivning på dette område vil medføre en nedsættelse af patentafgifterne på ca. 10 pct. Jeg synes derfor, det var værd at tage disse problemer op nu, da vi skal behandle hele spørgsmålet.

Jeg vil altså sluttelig om afgifterne sige, at venstre tager visse reservationer i forbindelse med dette afsnit, men at vi i øvrigt ud fra vor principielle opfattelse af hele spørgsmålet er venligt indstillet over for tanken om at gøre lovforslaget hurtigt færdigt.

Men hensyn til det andet hovedpunkt i forslaget om ændring i patentloven, nemlig den nydannelse, at afgifternes størrelse ikke mere skal fastsættes i selve loven, må vi rent umiddelbart nære en vis skepsis derved, og det må vi, uanset at den højtærede minister i bemærkningerne giver udtryk for, at man fra ministeriets side ikke regner med at opkræve højere afgifter end nødvendigt for at opnå balance i regnskabet. Da den foreslåede stigning i patentafgifterne er på op imod 75 pct. — en ret stor stigning — vil jeg finde det rimeligt, at folketinget fortsat får indseende med, hvordan disse afgifters stigning skal iværksættes, og det mener jeg bedst kan lade sig gøre, når satsene indeholdes i selve lovteksten.

Vi vil medvirke til en saglig behandling af lovforslaget i udvalget, og vi vil også medvirke til, at det kan gennemføres inden den 1. december, som den højtærede minister har udtalt ønske om i sin fremsættelsestale.

Hvad angår lovforslaget om ophævelse af krigs- og besættelsestidens midlertidige patentlovgivning, vil jeg sige, at der jo nu er gået 13 år, siden krigen sluttede, og der er forhåbentlig enighed om, at så stor en del som muligt af krigs- og efterkrigstidens ekstraordinære lovgivning hurtigst muligt bør afvikles. For os at se er der her tale om et område, hvor man uden tvivl bør gå til en sådan afvikling, og jeg vil derfor på venstres vegne tilsige støtte til gennemførelse af dette lovforslag, men samtidig bemærke, at der måske også heri er enkeltheder, som vi nærmere bør overveje i det kommende udvalg.

Hanne Budtz: Mit parti er enig i det princip, som lovforslaget vedrørende ændring i patentloven giver udtryk for: at afgifternes størrelse skal fastsættes af handelsministeren og ikke være betinget af lovændringer i hvert enkelt tilfælde; det er upraktisk, når forholdene gør det påkrævet, at afgifterne sættes op, hvad der vel som regel bliver tale om, men også hvis de skal sættes ned — og den mulighed kan vel også tænkes.

Vi mener også, at der i forbindelse med den påkrævede nybygning naturligvis vil blive brug for større beløb end hidtil, men jeg er ganske enig med de ærede foregående ordførere i, at det vil være rimeligt at se på de samlede indtægter og udgifter, altså et budget, i det udvalg, som nu bliver nedsat.

Hvad angår det lovforslag, der går ud på en afvikling af krigstidens midlertidige patentlovgivning, er det jo kun godt, at vi er kommet så langt, at den nu kan afvikles. Under krigstidens særlige forhold måtte det jo være sådan, at mange, både ansøgere og folk, der i forvejen havde opnået patent, ikke kunne komme i forbindelse med direktoratet for patent- og varemærkevæsenet, og der måtte derfor gennemføres en særlig lovgivning; den har sikkert været uhyre vanskelig at administrere, og det er godt, at den nu kan afvikles.

Den højtærede minister har foreslået, at denne afvikling skulle træde i kraft den 1. december i år. Der er i dette øjeblik tilgået det høje ting en henvendelse fra De danske Patentagenters Forening, som gør opmærksom på, at tiden indtil da ikke vil være et tilstrækkelig langt tidsrum til afvikling af de løbende patenter, men at der bliver utilstrækkelig tid til at indgive ansøgning om løbetidens forlængelse for sådanne patenter. Det foreslås, at der gives et længere varsel, i hvert fald indtil 1. januar 1960; men det er jo et forhold, som under alle omstændigheder vil blive drøftet i det udvalg, som bliver nedsat. Vi vil imidlertid medvirke til en hurtig afvikling af denne lovgivning.

Slipsager: De her foreslåede ændringer i patentloven er ikke ændringer, der vedrører retsreglerne som sådanne, men kun

ændringer, der vedrører den økonomiske side af denne lovgivning. Det foreslås, at fastsættelsen af afgifternes størrelse skal tages ud af lovteksten, og at disse fremtidig skal fastsættes af handelsministeren. Det kan måske nok siges at være tidssvarende med en sådan ændring, særlig når man — hvad jeg absolut mener er rigtigt — stadig holder fast ved, at patent- og varemærkedirektoratet skal hvile i sig selv, således at udgifter og indtægter balancerer. De foreslåede forhøjelser af afgifterne kan der være grund til at se lidt nærmere på i udvalget; de synes måske noget store, men er forhøjelserne nødvendige for at opretholde balancen, må vi tiltræde dem.

Samtidig kan der måske være grund til at se nærmere på, om varemærke- og patentafgifterne er således afstemt, at man kan sige, at fordelingen er tidssvarende.

Der kan måske også være grund til at se lidt på, om ikke der snart er mulighed for at gennemføre et fællesnordisk samarbejde på dette område. Hvis det kunne gøre administrationen billigere, ville det være godt.

Med disse bemærkninger kan jeg tiltræde lovforslaget og tilsige det en velvillig behandling fra det radikale venstre.

Lovforslaget om ophævelse af krigs- og besættelsestidens midlertidige patentlovgivning kan jeg på mit partis vegne tiltræde. Vi er nu kommet så langt fra den anden verdenskrig, at det føles unaturligt at opretholde loven, der jo har sin begrundelse i krigstilstande. Derfor kan jeg tilsige også dette lovforslag en velvillig behandling. Hvis det skulle vise sig, at den tid, der er fastsat til afvikling af loven, er for kort, kan der måske være lejlighed til at drøfte dette problem i udvalget.

Sandau: Retsforbundet kan i alt væsentligt støtte lovforslaget om ændring i loven om patenter. Vi finder, at når man har en lovgivning, hvorefter staten yder patenter retsbeskyttelse, er det naturligt og rimeligt, at der såvel ved afgiften for indlevering af patentansøgninger som ved årsafgifterne indkommer så store beløb, at patentdirektoratet, der varetager det administrative arbejde, rent økonomisk kan hvile i sig selv.

Det, som forslaget om ændring i loven om patenter drejer sig om, er den i sig selv

[Sandau.]

væsentlige ting, at folketinget ikke mere skal lovgive om størrelsen af de forskellige afgifter, men at handelsministeren bemyndiges til at fastsætte disse ved bekendtgørelse. Ordet bemyndigelse skurrer altid lidt i ørerne på én, men der gives som bekendt tilfælde, hvor bemyndigelser kan bruges. Man kan af lovforslagets bemærkninger se, at patentdirektoratet før og under krigen gav et betydeligt overskud, men da afgifternes størrelse nu engang var fastsat i loven, blev de ikke sat ned. Det havde egentlig været bedre, om man havde søgt denne bemyndigelse til at ændre afgifterne på et tidspunkt, da direktoratet gav et betydeligt overskud.

Jeg vil gerne understrege, at når vi uden større betænkeligheder kan acceptere, at handelsministeren i fremtiden kan fastsætte afgifternes størrelse ved bekendtgørelse, er det først og sidst på grund af den klausul, der findes i lovforslagets bemærkninger om, at det ikke er meningen, at taksterne ud over en rimelig sikkerhedsmargen skal give overskud til direktoratet, og dette kan naturligvis særlig i en tid med skiftende konjunkturer reguleres bedre rent administrativt end igennem en mere besværlig lovgivning.

I øvrigt nærer jeg nogle af de samme betænkeligheder med hensyn til opførelse af en nybygning som det ærede medlem hr. Peter Larsen. Jeg vil gerne spørge den højtærede handelsminister om, hvilke forhold det er, der kræver denne større bygning. Vil f. eks. klasseregistreringen af varemærker kræve større pladsforhold? Jeg nærer bl. a. den betænkelighed ved at opføre en nybygning, at man så måske vil begynde at lede efter noget mere personale til at putte ind i bygningen. Ville det ikke være klogt at afvente resultatet af de nye regler og de forhøjede takster og se, om der ikke bliver færre ansøgninger end hidtil? På den anden side: hvis det viser sig, at arbejdet tager til i omfang, kan man selvfølgelig lige så godt bygge først som sidst og få det indrettet rigtigt.

Med hensyn til lovforslaget om ophævelse af besættelsestidens midlertidige patentlovgivning kan jeg støtte, at man tager dette skridt, men selvfølgelig med den varsomhed, der må kræves. Vi må nu ind i det normale

livs rammer igen, da der er gået mange år, siden denne lovgivning blev gennemført, og den siden da er blevet forlænget.

Lynnerup Nielsen: De ændringer, som ønskes gennemført i loven om patenter, er stort set ændringer, der skal sikre direktoratet for patent- og varemærkevæsenet en afgiftsforhøjelse, der svarer til stigningen i udgifterne og skaber den nødvendige balance. Lovforslaget tilsigter altså en ajourføring, som det stedse stigende prisniveau ganske naturligt må medføre, men derudover indeholder det en bemyndigelse til handelsministeren til fremover ved bekendtgørelse at fastsætte afgifternes størrelse og de nærmere regler for deres betaling. Det vil være naturligt, at en sådan bemyndigelse gives handelsministeren, så meget mere som man herved sikrer, at patentvæsenet kommer til at hvile i sig selv og det ikke bliver nødvendigt, hver gang en prisstigning finder sted, på ny at behandle patentlovgivningen her i tinget. Jeg har forstået ministerens fremsættelse således, at det er tanken ikke at sætte afgifterne højere, end at indtægterne derfra svarer nogenlunde til de udgifter, der er forbundet med driften af direktoratet for patent- og varemærkevæsenet. Forhøjelse er jo uundgåelig, såfremt der skal være balance mellem indtægter og udgifter. Når den forhøjelse, der har fundet sted, nok kan synes meget stor, skyldes det, som det også fremgår af bemærkningerne, at der tænkes opført en nybygning, hvis forrentning og afskrivning naturligvis vil kræve en vis del af forhøjelsen. Vi kan imidlertid være tilfreds med, at patentkommissionen fremdeles kan eftergive indleveringsafgiften, når patentansøgeren godtgør at være trængende.

Jeg kan tilsige mit partis medvirken til gennemførelse af de principper, der er nedfældet i lovforslaget, idet jeg kan tilslutte mig ønsket om, at det underkastes en udvalgsbehandling.

Mit parti kan også tiltræde lovforslaget om ophævelse af krigs- og besættelsestidens midlertidige patentlovgivning. Det må vel med rette kunne siges, at der nu er hengået så mange år efter krigen, at disse særlige hensyn til patentrettigheder kan ophøre, idet de heromhandlede patenter og patentansøgninger må kunne gå ind under de

[Lynnerup Nielsen.]

samme regler, som gælder for patenter i øvrigt.

Vi kan derfor tiltræde, at denne særlige lovgivning ophæves, samtidig med at ændringen i patentloven træder i kraft den 1. december 1958.

Handelsministeren (Philip): Til indledning vil jeg gerne takke for den gode modtagelse, de to foreliggende lovforslag har fået fra samtlige 6 ordførere. Jeg mener også at kunne takke for den almindelige anerkendelse af princippet om, at udgifterne til patentvæsenet skal dækkes af de indtægter, dette får.

Det ærede medlem hr. Peter Larsen var noget i tvivl om, hvorvidt man turde vove at overlade fastsættelsen af de enkelte takster til handelsministeren, eller om det måtte være rimeligt, at dette stadig var bestemt i lovteksten. Hvis man først har slået det princip fast, at patentvæsenet skal hvile i sig selv, forekommer det mig, at betænelighederne ved at overlade det til administrationen at fastsætte de enkelte takster må være mindre, end de ville være, hvis dette princip ikke var slået fast. Jeg mener allerede ved denne første behandling at kunne hævde, at der er almindelig enighed om dette princip.

Jeg forstår, at det er tanken, at lovforslaget skal behandles i et udvalg, og dersom udvalget ønsker det, skal jeg selvfølgelig meget gerne dér gøre rede for omkostningerne, derunder også for begrundelsen for nybygningen. Det er dog værd allerede her at bemærke, at en af hovedårsagerne til, at der er brug for en nybygning, er, at der stadig strømmer umådelig store mængder af materiale ind fra udlandet, idet man selvfølgelig, når man skal bedømme ansøgninger om patenter, må sammenholde dem med, hvad der er sket af opfindelser i udlandet; arkiverne vokser og vokser derfor meget stærkt uden hensyntagen til, hvor mange sager der bliver ekspederet her i landet.

Jeg vil også i udvalget komme ind på spørgsmålet om fordelingen af omkostningerne mellem patentdirektoratet og varemærkevæsenet. Jeg vil dog allerede her bemærke, at i virkeligheden er det ikke noget større problem, idet de fælles udgifter er ret begrænsede; det drejer sig om udgiften til bygningen og om en enkelt lønningsudgift, men stort set er udgifterne adskilt.

Til slut vil jeg på ny takke for den gode modtagelse også af lovforslaget om ophævelsen af krigs- og besættelsestidens midlertidige patentlovgivning. Jeg forstår, at der er nogen diskussion om, hvorvidt tidsfristen er rimelig, og det er en af de ting, som det vil være naturligt at drøfte i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Lund Jensen: Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til varemærkelov.

(Lovforslaget findes i tilæg A. sp. 1057, fremsættelsen i tidenden sp. 426).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Lund Jensen: Siden den nugældende lov om varemærker blev vedtaget i 1936, er der foregået en rivende udvikling med hensyn til de såkaldte mærkevarer, og denne udvikling synes at fortsætte i stadig større og større udstrækning. Stadig flere og flere af vore daglige fornødenheder fremstilles i